

Pouk, ki navduši

Nina Lepej
OŠ Ivana Skvarča
Zagorje

Dan šole – potujemo po svetu

Povzetek: Dan šole je prav poseben dan v letu, tako za učence, učitelje in starše. Takrat pokažemo, kaj smo v preteklem času počeli, česa smo se naučili, kako zelo znamo biti ustvarjalni in inovativni. In dan na šoli Ivana Skvarče je bil letos res nekaj izjemnega. Potovali smo namreč po svetu! Vse razrede na šoli smo spremenili v dežele z vsega sveta, se naučili še malce tujih besed in pesmi, spoznali smo druge običaje, znamenitosti, zgodovino in se ob vsem tem posladkali še s sladicami iz držav, ki smo jih določili učitelji. Vse to se je začelo pri pouku podaljšanega bivanja. Učenje je lahko zabavno! **Ključne besede:** neformalno učenje, dejavnosti v podaljšanem bivanju, dan šole. **Abstract:** School Day is a very special day of the year for pupils, teachers and parents. On that day we show what we were doing, what we learned, how creative and innovative we can be. And this year we really had a remarkable day at the Ivan Skvarča School. We traveled around the world! Every class at our school presented a different country. We learned foreign words, songs, we got to know their habits, attractions, history and we also tasted their food. And that all started in the after-school class. Learning can be really fun! **Keywords:** informal learning, activities in after-school class, the School Day

Delo v podaljšanem bivanju

Sem učiteljica na podružnični šoli v Podkumu. Poleg nekaj predmetov učim tudi v oddelku podaljšanega bivanja, ki ga obiskujejo vsi učenci na šoli (se pravi, vseh 20). Naša mala šola tako ponuja številne ustvarjalne ideje, majhno število učencev pa pogojuje uresničitev le-teh.

Tako sem nekega dne po medmrežju iskala nove zamisli in ustvarjalne drobtinice za popestritev pouka. Zaneslo me je na znano spletno stran, kjer sem vsa navdušena odkrila čudovit prispevek dveh učiteljic, ki sta v podaljšano bivanje na šoli vključili potovanje po deželah sveta.

Polna entuziazma sem se takoj lotila dela. Na velik plakat sem narisala zemljevid sveta, kar tako, preprosto na roko, ter označila celine in morja. Učencem sem slavnostno oznanila, da se bomo odslej enkrat tedensko v podaljšanem bivanju potepali po svetu, in pred njih razgrnila zemljevid. Na začetku sem jim pojasnila, kaj je morje, kaj kopno, kaj so celine, koliko jih imamo. Nekateri učenci so že veliko vedeli o tem in jih je stvar takoj pritegnila.

Moja prva dežela, ki sem si jo izbrala za predstavitve, je bila Španija. Španija predvsem zato, ker

jo dobro poznam, večkrat sem jo obiskala, med študijem pa sem pol leta živela v Madridu. Naloga zato ni bila težka. V svoji domači zbirki sem izbrala fotografije, primerne za učence, po spletu pobrskala za dodatnimi sličicami in predstavitvami, si prebrala članke, poiskala glavne značilnosti Španije in našla nekaj predmetov iz te temperamentalne države.

V učilnici sem pripravila projektor ter radio in na mizo razstavila predmete in fotografije. Za razpoloženje sem predvajala špansko glasbo, prva projicirana slika pa je bila fotografija bika kot simbola Španije.

Učenci so bili zelo radovedni, saj niso točno vedeli, kaj jih čaka. Prijeli so se za ramena in se kot v vlakcu pripeljali iz matične učilnice v učilnico podaljšanega bivanja. Kot sprevodnik sem napovedala prihod na postajo. Moji potniki so se posedli in ugibali, v katero deželo so pripotovali. Kaj hitro so ugotovili, da v Španijo, malo tudi zato, ker sem to deželo zaradi navdušenja nad njo že prej večkrat omenjala.

Prebrala sem jim zgodbo o bikcu Ferdinandu, ki je raje duhal cvetlice kot sodeloval na bikoborbah v Madridu. Učenci so sami ugotovili, zakaj je bik zaščitni znak Španije. Nato so pripovedovali, kaj

tudi oni že vedo o tej državi. Vedeli so veliko – na vsezadnje od tam prihajata nogometna kluba Real in Barcelona, na naši šoli pa je največ fantov. Pokazala sem jim svoje fotografije in pripovedovala stvari, za katere sem predvidevala, da jih bodo zanimale. Opisala sem jim vožnjo do Španije in razne dogodivščine, ki so se mi zgodile na metroju, zgodnico o medvedki, ki je zaščitni znak Madrida, pokazala sem jim Sagrado familio, Gaudija, La Rambla, jim predstavila ulične umetnike. Pripovedovala sem jim o življenju Špancev, njihovi siesti, dobri hrani in počasnem načinu življenja. Pripoved sem popestrila s fotografijami. Učence sem naučila pozdravnih besed v španskem jeziku »Hola, Adios« in jim prikazala španske tradicionalne obleke in ples flamenko. Ob koncu ure smo se učili flamenka. Prej sem si ga malce pogledala na spletu in se naučila nekaj osnovnih korakov (pa nisem tako zelo plesno nadarjena), nato pa smo vsak s svojimi plesnimi sposobnostnimi malce pomigali in se zavrteli v hitrem ritmu.

Do konca tedna je vsak učenec narisal svojega bikca, ki ga je nato razstavil na naši prvi razstavi Potovanja po svetu. Na velikem zemljevidu smo označili Španijo, vanj vrisali njihovo zastavo in glavne geografske značilnosti.

Učenci so uživali! Od takrat naprej so se neznansko veselili vsakega torka. Skoraj vsak teden ali vsaj enkrat na 14 dni (odvisno od dejavnosti in tudi mojega časa) smo potovali po drugi državi, spoznavali ljudi, ki so drugačni od nas, njihove navade, značilnosti, poslušali bajke in poustvarjali. Vsakič smo narisali zastavo in državo umestili v zemljevid. Včasih smo plesali, drugič risali, na potovanju v Indijo smo se šli jogo, na Japonskem smo bili karateisti, v Afriki smo se spremenili v domorodce in plesali ob zvoku bobnov, v Angliji smo si ogledali Mr. Beana in se nasmejali do solz, saj ga učenci niso poznali.

Učenci so hkrati s spoznavanjem, kako lepe so dežele, ki jih prej še nikoli niso videli, ponotranjali svoje občutke, da smo si ljudje resda različni, da so nekateri druge barve kože in drugačnih običajev, vendar moramo drug drugega spoštovati. Do drugih narodov so razvijali strpnost in enakost. Učence je posebej navdušila in očarala s svojo lepoto nekdanja Jugoslavija. Veliko Slovencev je namreč nestrpnih do naših južnih sosedov, tudi učenci so se že srečali z zbadanjem o Bosancih,

južnjakih, tako da sem namenoma predstavila tiste lepe plati in prijazne ljudi naše nekdanje skupne domovine.

Sama sem imela več dela kot običajno, vendar sem ga opravljala z veseljem. Tudi zato, ker rada potujem in spoznavam države. Naučila sem se ogromno. Za ples in igro z otroki ne potrebuješ veliko nadarjenosti ... Le malce dobre volje. Z malo spretnosti in vztrajnosti se na spletu najde čuda stvari. Ugotovila sem, da imajo učenci najraje zgodbe, ki prihajajo iz lastnih izkušenj, osebne fotografije, bajke, legende, fantje pa obožujejo tehnične stvari. V Angliji se jim je najbolj »kul« od vsega zdel dvizni most.

Res je, da je na podružnični šoli takšen način učenja lažji, lažje dostopna je tudi tehnična oprema (projektor), vendar bi si upala trditi, da bi tudi učenci v večjih skupinah z zanimanjem poslušali in sodelovali na naših potovanjih.

Kar smo kmalu tudi dokazali ...

Dan šole

Bližal se je dan šole. In z njim sestanek na matični šoli »kaj bi ta dan počeli?«. Prešinilo me je! Zakaj ne bi potovali po svetu? Izbrali bi dežele sveta, vsak razred pa bi jih predstavil na izviren, drugačen, zabaven način. Otroci bi ob tem spoznali tuje dežele, navade, znamenitosti in širili strpnost do ljudi, ki so drugačni od nas. Glede na izkušnjo in odziv svojih učencev sem predvidevala, da se bodo ob tem pozabavali in z zanimanjem odkrivali skrivnosti sveta tudi drugi razredi.

Kocka je padla. Določili smo 11 držav (9 razredov + 2 podružnični šoli), oddelki so se namreč združili. Tako sta eno državo obravnavala oba prva razreda, drugo državo oba druga itd. Učitelji so državo določili z žrebom. Izbirali so lahko med Kitajsko, Indijo, Grčijo, Antarktiko, Ameriko, Španijo, Italijo, Afriko, Anglijo in Rusijo. Slovenijo smo učitelji kar sami določili devetošolcem, saj jo obravnavajo v učnem programu skozi celo leto, poleg tega imajo v devetem razredu precej dela z vpisi v srednje šole in jih nismo želeli preveč obremenjevati.

Delo se je začelo. Imeli smo približno tri mesece časa. Učitelji smo učence obvestili o projektu in jim naročili, naj o državi, ki so jo izžrebali, najprej sami poiščejo čim več podatkov in virov. Zbirali smo predmete, izdelovali plakate, ustvarjali čudo-

vite umetnije, si ogledali posnetke, filme, plesali, peli ... Izdelali smo lična vabila in vozovnice. Nam, Podkumčanom, je žreb določil Kitajsko. Ker sem bila vodja projekta, bi lahko uporabila svoj status in sama sebi določila Španijo, o kateri sem imela toooooooooliko stvari, zgodbic in idej. A *fair play* je le *fair play*!

Pozneje nisem prav nič obžalovala, da smo izžrebali Kitajsko. Ob raziskovanju te dežele se nam je v glavi porodilo kup idej. Začeli smo s Kitajskim zidom, ki smo ga polepili okoli celotne učilnice, izdelali smo lampijončke, kitajske zmaje, iz gline oblikovali znano glineno vojsko, barvali mandale, s trganko polepili *koi* ribice, risali zmaje na svilene robčke, se podpisovali s kitajskimi črkami, na velik pano naslikali Tibet, na drugega Kung fu pando, prižgali dišeče palčke, poiskali plišaste igračke pande, razstavili knjige, kitajski porcelan, kitajske jedilne paličice, izdelali maske s poševnimi očmi, naučili smo se celo kitajsko pesem (takšno, ki nam je še cel mesec odmevala po glavi) ... in še in še.

Piko na i sta postavila soseda, domačina s Podkuma, za katera smo odkrili, da sta že bila na Kitajskem. Pripravila sta nam dveurno potopisno predavanje in nam prinesla še nekaj predmetov, ki smo jih dodali naši razstavi. Učenci so njuno zanimivo predavanje poslušali z odprtimi usti. Razstavo so pripravljali z veseljem in navdušenjem, učenci so komaj čakali na dan D (oziroma dan Š – šole). O Kitajski smo se res ogromno naučili. Menim, da jim bo zaradi praktičnega dela to znanje ostalo za vedno.

Šola je 7. februarja 2012, na dan šole, spominjala na Minimudus.

Vse dejavnosti so potekale popoldne, učenci so v šolo prišli dve uri pred starši. Razpoloženje je bilo praznično in ustvarjalno. Iz razredov in po hodnikih se je krasilo, delalo, ponavljalo, smejalo, dišalo je po pecivu in hrani. Otroci so plesali, peli, se preoblekli v tipična oblačila za državo, ki so jo predstavljali, pripravljali razstave, obesili plakate ... Učilnice so spremenili v izžrebano deželo. V tem času so si ogledali tudi učilnice preostalih razredov, nad nekaterimi so bili tako navdušeni, da so si jih želeli pogledati večkrat.

V vsakem razredu smo pripravili dve stojnici. Na potovanju je seveda treba kupiti kakšen spominček, zato je bila prva stojnica namenjena le-tem. Spominke so izdelali učenci sami in jih potem

prodajali po simbolični ceni. Cene spominkov smo določili kar učitelji (glede na material, ki smo ga porabili). V Italiji smo prodajali npr. beneške maske, v Angliji rdeče telefonske govornice, v Rusiji matroške in babuške, na Kitajskem svilene rutke in lampijončke ...

Druga stojnica pa je bila za oči in želodčke. Naše zlate šolske kuharice so pripravile 11 vrst slaščic in peciva, seveda tradicionalna za naših 11 dežel. Kako okusno je bilo! Pladnji so se hitro praznili, želodčki pa polnili z: ajdovo kašo po rusko (Rusija), dolenjskimi štrukeljci (Slovenija), halvo (Indija), baklavo (Grčija), špansko pito (Španija), pečenim kuskusom z jabolki (Afrika), pito iz robidnic (Anglija), kroglicami rafaelo (Antarktika), ocvrtimi bananami (Kitajska), mafini (Amerika) in pico (Italija). Njami, njami!

Naše »prevozno sredstvo« je bil vlak, zato smo stene hodnikov okrasili z različnimi slikami vlakcev, v kateri koli tehniki, ki so jo izbrali učitelji sami. Na velikem panoju se je bohotil čudovit velikanski zemljevid sveta z največjimi znamenitostmi, ki so ga izdelale učiteljice podaljšanega bivanja. Popestrile so ga noveletne voščilnice in čestitke iz Kanade, Tajske, Rusije ... Naša šola se je na začetku leta namreč vključila v mednarodni projekt izmenjav voščilnic. In to je bila idealna priložnost, da smo te voščilnice pokazali tudi drugim. Ob 16.00 so v šolo prišli starši, babice, sorodniki, prijatelji.

Takoj ob vstopu v avlo je stal kažipot, ki je obiskovalcem pomagal poiskati deželo, ki so jo želeli obiskati. Pri tem so jim pomagale tudi puščice – smerokazi po stenah in pa učitelji, ki so bili ob pomembnih stičiščih postavljeni kot sprevodniki s sprevodniškim loparčkom, seveda.

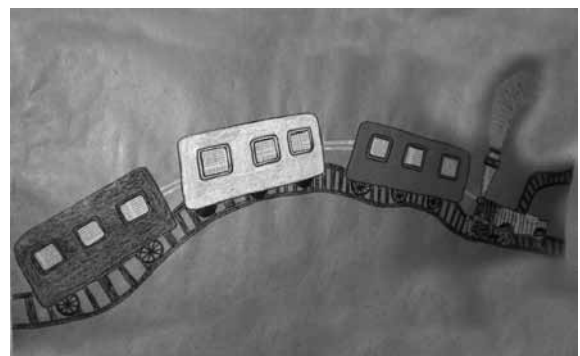

Foto: Nina Lepej, Alenka Prezelj

Foto: Nina Lepej, Alenka Prezelj

V svojo deželo so obiskovalci lahko prišli le z vozovnico za vlak (po 1 evro), ki so jo lahko kupili že v predprodaji, lahko pa še isti dan. Potovanje so začeli v matični učilnici svojega otroka, kjer so si ogledali polurno predstavitev dežele, kupili izdelke in poskusili slaščice in pecivo.

Nato se je po šoli razlegel zvok stare lokomotive. Starši so takrat zapustili matično učilnico in se sprehodili po celi šoli, kjer so si prosto ogledali razstave drugih dežel. Obiskovalcev je bilo res veliko, zato nas je malce skrbelo, da ne bi kje prišlo do prometnega zamaška. Želeli smo, da si razrede ogledajo v miru, brez priganjanja. Skrbi so bile odveč, saj so se obiskovalci lepo razvrstili po učilnicah, sem in tja malce počakali, drugače pa je njihovo potovanje potekalo tekoče. Obiskovalci so torej predstavitev držav videli samo enkrat, saj smo učitelji menili, da bi bilo za otroke prenaporno, da bi države predstavljali kar enajstkrat, poleg tega pa bi se prireditve v tem primeru vlekla vsaj štiri ure. Tako da so otroci na razstavah kazali izseke naučenega, peli, plesali ali pa odgovarjali na morebitna vprašanja obiskovalcev. Pozneje, pri analizi dneva šole, smo se strinjali, da bi bilo še bolje, če bi določili uro, ko bi učenci izvedli ponovno popolno predstavitev države. Prva je bila torej ob 16.00, nato bi bila prosta razstava ter ponovitve ob 17.00. Tako bi ustregli tudi staršem, ki imajo po dva ali celo več otrok v šoli. Bomo vedeli za drugič.

Sicer pa je bilo razpoloženje super! Starši so bili

z našim malce drugačnim dnevom šole zelo zadovoljni (in okrepčani!). Tudi učitelji so se izredno izkazali. Bili smo ponosni nase, na svoje učence in izdelke, ki smo jih skupaj ustvarili. Kar nekaj učiteljev je pozneje povedalo, da sprva niso imeli pojma, kaj naj bi počeli, kako naj se lotijo projekta, ko pa so se dejansko spravili k stvari, so odkrili svoje in učenčeve skrite talente in izdelali stvari, primerne tudi za vrhunske razstave.

Denar, ki smo ga zbrali z izdelki in vstopnicami, smo namenili šolskemu skladu.

Vsi smo se iz tega projekta veliko naučili, spoznali marsikaj novega, se zabavali, bili smo ustvarjalni, povezali smo se z drugimi deželami, poudarjali enakopravnost narodov, ponotranjili smo naše odnose in širili obzorja.

Najpomembneje pa je, da smo delovali kot tim. Tako učenci kot učitelji, razredi med seboj, cela matična šola s podružnicama. Sodelovali so tudi starši, prijatelji in sorodniki, ki so nam pomagali zbirati svetovne znamenitosti, zgodbe in informacije.

Vsi skupaj si bomo ta dan zapomnili in se ga z veseljem spominjali. ■

Viri:

Idejo sem našla na:

1. Trepelj, K.: Plesno ustvarjanje v OPB. 2009. (citirano 2010). Dostopno na naslovu: www.uciteljska.net.
2. Slike, fotografije, potopise ... sem največkrat poiskala, kar v www.google.si.
3. Razne plesne, pesmi, predstavitve dežel: www.youtube.com.
- Podatki o državah:
4. www.wikipedia.com (vendar pazi, niso vsi verodostojni!).
5. Potopisnik.si: Reportaže, potopisi, blogi, nasveti o državah. (citirano novembra 2011). Dostopno na naslovu: <http://www.potopisnik.si>.
6. Izvozno okno: Podatki o državah. (citirano novembra 2011). Dostopno na naslovu: <http://www.izvoznookno.si/>.
7. Travel. over. net: Države sveta. (citirano novembra 2011). Dostopno na naslovu: <http://travel.over.net/>.

Še nekaj iger:

8. Spletni slovar: Igre: Države sveta. (citirano novembra 2011). Dostopno na naslovu: <http://www.spletni-slovar.com/drzave-sveta>.
9. Bistre glave: Zemljepis. (citirano novembra 2011). Dostopno na naslovu: <http://www.bistreglave.com/>.